Inspreektekst Stichting Oud Sassenheim, commissie Ruimte 13 oktober, inzake het Oude Koningshuys. Agendapunt 9. Versie 11 oktober 2026.

Laat ik beginnen de fractie “Teylingen Met Elkaar” te bedanken voor de vele vragen, gesteld aan het college.
Het doel van vanavond is wat u vindt van de antwoorden en hoe u situaties als bij het Oude Koningshuys denkt te kunnen voorkomen.

Om met het laatste te beginnen:
1. Er zou een periodieke informatievoorziening aan eigenaren van monumenten opgezet kunnen worden. Wat zijn hun rechten en plichten, welke nieuwe regels, bijvoorbeeld over subsidies, zijn van toepassing geworden en waar is meer informatie te verkrijgen.
   Een Erfgoed Nieuwsbrief dus. Landelijk is er genoeg informatie.

2. Meer aandacht voor ambtelijke ondersteuning aan de GACO. Nu is de aanwezigheid bij vergaderingen van een functionaris als linking-pin naar de gemeente niet vanzelfsprekend. Daardoor worden mogelijke ongeoorloofde zaken gemist of niet opgepakt.

Dan de vragen. Het Oude Koningshuys. Niet het oudste, maar wel een van de markantste monumenten van Sassenheim. Nu is er onrust in het dorp over de Toegangspoort. En eigenlijk over veel meer.

We maken ons druk over een principiële zaak. De eigenaar van het Oude Koningshuys heeft de regels overtreden die betrekking hebben op een rijksmonument. Uit de tijdslijn van het college over de verschillende werkzaamheden aldaar is dit wel duidelijk. En dan zijn er nog fotobeelden van een in donker uitgevoerd zwaar transport van een zwembad over de Julianalaan op 24 december 2024. Elf maanden eerder had de eigenaar al een principe verzoek ingediend om een draagmuur te mogen verwijderen. Besef van regelgeving was er dus wel.

Waarde raadsleden, dit zint me allemaal niet en doet vermoeden dat er e.e.a. mis is met het Oude Koningshuys en het toezicht daarop. Van harte onderschrijf ik de mening van het college dat alleen na grondig onderzoek conclusies kunnen worden getrokken over illegale praktijken.

Ik vraag u met klem vanavond aan het college te vragen dat niet alleen de conclusies van het cultuurhistorisch onderzoek m.b.t. het interieur worden gedeeld, maar dat u inzage krijgt in het gehele rapport, inclusief afbeeldingen en bijlagen. Hetzelfde verzoek ik u te vragen m.b.t. de werkzaamheden in de tuin waarvoor legalisatiemogelijkheden worden onderzocht.

Dames en heren, niet overtuigend is de redenering van het college dat straks geen volledige inzage kan worden gegeven over de bevindingen, omdat het uitvoeringswerkzaamheden betreft. Ik verzoek u het college hierover duidelijkheid te verschaffen. Dat het niet gebruikelijk is, is geen argument. U moet uw controlerende taak kunnen uitvoeren.

Laten we niet kissebissen over gemaakte fouten. Dit is ruiterlijk door het college toegegeven. De antwoorden overziend ben ik er overigens niet van overtuigd dat het ambtelijk apparaat nu op peil is. Dit o.m. vanwege het feit dat sommige vragen terughoudend of onjuist zijn beantwoord. Met name de vraag over een mogelijke bomenkap. Er is toen wel degelijk over meer zaken gesproken dan alleen de bomen.

Waar ik bang voor ben is dat er straks door het college een beeld wordt geschetst van een fait-accompli-situatie en er slechts op een enkel punt wordt gehandhaafd. Stichting Oud Sassenheim komt op voor de 52 eigenaren van Sassenheimse rijks- en gemeentelijke

monumenten die zich wel aan de regels houden. Van enige empathie vanuit het Koningshuys m.b.t. de nieuwe toegangspoort is tot nu toe niets gebleken.

Sassenheim wil het Oude Koningshuys weer kunnen zien. Het is te verweven met de Sassenheimse geschiedenis. Dit is geen demagogie, maar een uiting van respect voor ons verleden. Veel Sassenheimers zijn oprecht verontwaardigd.

Ik hoop dat u straks mijn oproep wilt overnemen:

1. beter uitvoering geven aan de informatievoorziening over erfgoedbeleid aan eigenaren met een monumentaal pand
2. verstrekking van de volledige onderzoeksrapporten m.b.t. het Oude Koningshuys en niet alleen de conclusies